

Citiți lecția din manual: *Sportul de masă și de performanță*, notați schița lecției pe caiete și rezolvați fișele de lucru.

Sportul de masă și de performanță

1. Sportul de masă

- 1945-1989 - o preocupare importantă a regimului comunist din România a fost sportul, cu rol mobilizator, de atragere a tinerilor în organizațiile de partid și de propagandă;
- comuniștii, după model sovietic, au organizat activitățile sportive prin mai multe instituții de profil:
 - a. 20 martie 1945 - apariția ziarului *Sportul Popular*, organ de propagandă cu știri sportive și politice;
 - b. 29 martie 1946 - prin Decretul Nr. 86 a fost înființat O.S.P. (Organizația Sportului Popular), cu funcție de conducere a „*sportului pentru toți*” și a celui de performanță;
 - c. 1949 - O.S.P. a fost desființat, fiind înlocuit cu C.C.F.S. (Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport);
 - d. 1957 - C.C.F.S. a fost înlocuit cu U.C.F.S. (Uniunea pentru Cultură Fizică și Sport), ca urmare a „*neglijării aspectului de masă al educației fizice, în favoarea unei exagerate preocupări pentru sportul de performanță*”;
 - e. 1967 - regimul ceaușist a reorganizat sportul la nivel național prin crearea C.N.E.F.S. (Consiliul Național de Educație Fizică și Sport).
- partidul comunist a considerat sportul necesar atât pentru îmbunătățirea condiției fizice și a stării de sănătate, cât și pentru asigurarea unui control social, tinerii fiind încurajați să se implice în activitățile sportive ⇒ apariția sportului de masă sau „*sportul pentru toți*”;
- regimul comunist din România, după model sovietic, a promovat sportul de masă pe două paliere:
 - a. În rândul tinerilor: introducerea educației fizice ca disciplină școlară obligatorie; înființarea liceelor cu program sportiv și învățământul superior de specialitate; formarea I.E.F.S. (Institutul de Educație Fizică și Sport) pentru pregătirea personalului specializat; competiții naționale (Spartachiada Tineretului; Festivalul Mondial al Tineretului; „*Daciada*” - 1977-1989; o ediție a Universiadei - 1981); construcția unor complexe sportive și stadioane (1948: Stadionul Republicii din București; 1950: Complexul Floreasca și patinoarul din București; 1951: Baza sportivă de iarnă de la Poiana Brașov; 1953: Complexul sportiv „*23 August*” din București);
 - b. În rândul muncitorilor: introducerea programului G.M.A. (Gata pentru Muncă și Apărare), de participare la activități sportive; „*gimnastica în producție*”; înființarea a 2073 de cluburi sportive în fabrici și uzine (1947: clubul Ministerului Apărării Naționale, „*Steaua*”; 1948: clubul Ministerului Afacerilor Interne, „*Dinamo*”; 1953: Rocar București; 1960: Rulmentul Brașov).

2. Sportul de performanță

- 1948-1989 - regimul totalitar românesc, pentru consolidarea sistemului politic și pentru formarea unei imagini pozitive pe plan internațional, a investit în sportul de performanță;
- sportivii români s-au remarcat prin medalii de aur la J.O. (Jocurile Olimpice) la tir (1952: Iosif Sârbu), caiac-canoe (1956: Leon Rotman; 1968 și 1972: Ivan Patzaichin), atletism (1960 și 1964: Iolanda Balaș-Soter; 1968: Lia Manoliu) și gimnastică (1976: Nadia Elena Comăneci; 1984: Ecaterina Szabo; 1988: Daniela Silivaș); campioni la tenis de masă (1950-1956: Angelica Adelstein-Rozeanu); campioni la tenis (1970-1978: Ion Țiriac și Ilie Năstase); cu echipe de fotbal precum Universitatea Craiova (1982-1983: semifinalistă a Europa League), Dinamo (1983-1984: semifinalistă a Cupei Campionilor) și Steaua (1985-1986: câștigătoare a Cupei Campionilor);
- comunismul, sub pretextul obținerii de medalii și titluri, spre gloria patriei, partidului și conducătorilor, a creat un regim de pregătire sportivă sever, marcat de abuzuri fizice și emoționale;
- numeroși sportivi de performanță români s-au dezis de comunism și/sau au criticat regimul și au preferat să fugă în statele din Occident: atletul Hans Wiesenmayer, jucătoarea de tenis de masă Angelica Adelstein-Rozeanu, handbalistul Gheorghe Gruia și gimnasta Nadia Elena Comăneci.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=HychLfcekwg>

https://www.youtube.com/watch?v=V_g84CsE83o

Fișă de lucru: *Sportul de masă și de performanță*

Imaginați-vă că ați fi avut ca sportivi, în perioada comunistă, ocazia să rămâneți în Occident după o competiție internațională. Prezentați într-un text de maxim o pagină A4 ce decizie ați fi luat: ați fi primit oferta sau ați fi revenit în țară? Argumentați-vă alegerea, având în vedere contextul politic, cariera, familia și riscurile existente.

BIBLIOGRAFIE:

1. Mălăelea, Daniel, Niculescu, Anita-Sabina, Horga, Paula-Coca, Prună, Nicolae, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura Akademos Art, București, 2025.
2. Boșcodeală, Felicia Elena, Ciobanu, Loredana, Gîlă, Cristina-Iulia, Șerban, Nicolae, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura Booklet, București, 2025.
3. Stoica, Stan (coordonator), Ștefănescu, Alexandru V., Preda, Elena, Becheru, Dragoș, Bilcea, Valentina, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura CD Press, București, 2025.
4. Bălănescu, Flori (coordonator), Anton, Mioara, Muller, Carmen, Mihai, Florin-Răzvan, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura Corint Logistic, București, 2025.
5. Ghețău, Gheorghe-Florin (coordonator), Bratu, Alina, Ghețău, Olenca-Georgiana, Radu, Adriana, Szakacs, Roxana-Gabriela, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2025.
6. Dobrințu, Dorin, Soare, Aurel Constantin, Săvuță, Irina Ema, Rados, Maria, Căplescu, Iuliana, Gheorghe, Maria Mariana, *Istoria comunismului din România: Manual pentru clasa a XII-a/a XIII-a*, Editura Litera, București, 2025.
7. Deletant, Denis, *România sub regimul comunist*, Editura Fundației Academia Civică, București, 2012.
8. Tismăneanu, Vladimir, *Stalinism pentru eternitate: o istorie politică a comunismului românesc*, Editura Polirom, Iași, 2005.
9. Kenyon, Paul, *Copiii nopții: povestea stranie și eroică a României moderne*, Editura Litera, București, 2022.

